

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1887/2535

พนักงานอัยการ กรมอัยการ

โจทก์

นาย ทวี พงษ์ ลพวิริยะวงศ์ หรือ ลพวิริยะ วงศ์

จำเลย

ป.อ. มาตรา 80

พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.2469 มาตรา 27

พ.ร.บ.ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ.2485 มาตรา 4, 8, 8 ทวิ

จำเลยจะเดินทางไปต่างประเทศ เครื่องบินขึ้นเวลา 8.40 นาฬิกาจำเลยไปถึงท่าอากาศยานรับบัตรที่นั่งผู้โดยสารและบัตรรับกระเป๋าเดินทางแล้ว เวลา 8.15 นาฬิกา ขณะจำเลยเดินเข้าช่องทางเดินเพื่อไปยังเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ตรวจพบเงินสดดอลลาร์สหรัฐ 9,100 ดอลลาร์ ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตให้นำออกนอกราชอาณาจักรที่จำเลย การกระทำของจำเลยเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเดินทางออกไปจากประเทศไทย และใกล้ชิดต่อความผิดสำเร็จโดยพ้นชั้นเตรียมการแล้ว ดังนั้น จำเลยมีเจตนานำเงินตราที่ต้องจำกัด หรือต้องห้ามออกไปนอกประเทศ จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามกระทำความผิด.

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ที่แก้ไขแล้ว พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มาตรา 4, 8, 8 ทวิ ที่แก้ไขแล้ว ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 90 กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 กฎกระทรวง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2518) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ลงวันที่ 30 เมษายน 2529 พระราชบัญญัติ ให้บำเหน็จในการปราบปรามผู้กระทำความผิด พ.ศ. 2489 มาตรา 4, 5, 6, 7, 8, 9 ริมของกลาง และจ่ายรางวัลแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งจับกุมผู้กระทำความผิด

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ที่แก้ไขแล้ว พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มาตรา 4, 8, 8 ทวิ ที่แก้ไขแล้ว ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ที่แก้ไขแล้ว ซึ่งเป็นบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 4 ปี ของกลางริบ จ่ายรางวัลแก่เจ้าพนักงานผู้จับกุมร้อยละ 20 ของเงินของกลาง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ของกลางคืนให้จำเลย

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้ปัญหาตามฎีกาของโจทก์เฉพาะข้อกฎหมายว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามฟ้องหรือไม่ ซึ่งศาลฎีกาจะต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมาแล้วจากพยานหลักฐานในสำนวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 222 ว่า เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2529 จำเลยกับนายชูเกียรติศรีชัยนันท์ จะเดินทางไปเมืองฮ่องกง โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ ที.จี.642 เครื่องบินจะออกเวลา 8.40 นาฬิกา จำเลยและนายชูเกียรติได้เดินทางมาที่ท่าอากาศยานกรุงเทพ และได้ผ่านการตรวจจากเจ้าหน้าที่สายการบินไทยและรับบัตรที่นั่งผู้โดยสารกับบัตรรับกระเป๋าเดินทางแล้ว ในขณะที่เจ้าหน้าที่สายการบินกำลังจะนำกระเป๋าเดินทางของจำเลยลำเลียงขึ้นเครื่องบิน นายสุรัชย์กลับประสิทธิ์ เจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ตรวจค้นตัวจำเลยและกระเป๋าเดินทางของจำเลย ตรวจพบเงินสดดอลลาร์สหรัฐอเมริกาจำนวน 9,100 ดอลลาร์ ซึ่งเป็นของจำเลย โดยจำเลยยังไม่ได้รับอนุญาตให้นำเงินดังกล่าวออกนอกราชอาณาจักร ส่วนปัญหาว่าจำเลยมีเจตนาให้นำเงินดังกล่าวออกนอกประเทศหรือไม่ ศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์ฟังมาจึงยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย ศาลฎีกาเห็นสมควรฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากพยานหลักฐานในสำนวน ซึ่งจำเลยต่อสู้โดยนำสืบว่าเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่ได้ตรวจพบเงินในกระเป๋าเดินทางหรือร่องเท้าของจำเลย แต่พบเงินสดกล่าวในกระเป๋าถือของจำเลยซึ่งจำเลยเตรียมมาเพื่อให้ นายสุขเกษม ช่างงาม ที่นัดไว้บนภัตตาคารชั้น 4 ของสนามบิน เพื่อให้ นายสุขเกษมซื้อตราพด และขออนุญาตนำเงินตราออกนอกประเทศ จำเลยไม่เจตนาจะนำเงินดังกล่าวออกนอกประเทศ เห็นว่า ขณะที่เจ้าหน้าที่ขอตรวจค้นจำเลยนั้นเวลาประมาณ 8.15 นาฬิกา และจำเลยกำลังจะเดินเข้าไปในช่องทางเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองกำหนดเวลาเครื่องบินออกเวลา 8.40 นาฬิกา ข้ออ้างของจำเลยจึงไม่มีเหตุผลเชื่อได้เลย เพราะเวลาเหลือน้อยและทิศทางที่จำเลยกำลังเดินเข้าเป็นช่องทางเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไม่ใช่ทางไปภัตตาคาร คงฟังได้ตามรูปการณ่ว่า จำเลยมีเจตนาให้นำเงินตราที่ต้องจำกัดหรือต้องห้ามออกไปนอกประเทศ ส่วนที่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าขณะนั้นจำเลยยังมีโอกาสที่จะไม่เดินทางออกไปนอกประเทศ การกระทำของจำเลยเป็นเพียงเตรียมการ ยังไม่ได้ลงมือกระทำความผิดนั้นเห็นว่า เมื่อจำเลยรับบัตรที่นั่งผู้โดยสารแล้ว การกระทำของจำเลยก็เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเดินทางออกไปจากประเทศไทย และใกล้ชิดต่อความผิดสำเร็จที่จะเกิดขึ้นพ้นขั้นเตรียมไปแล้ว เพราะมีฉนั้นแล้ว เมื่อจำเลยขึ้นเครื่องบินแล้วก่อนเครื่องบินจะบินไปจำเลยก็ยังมีโอกาสลงจากเครื่องบินได้ การกระทำของจำเลยก็อยู่ในขั้นเตรียมการเท่านั้น ซึ่งไม่น่าจะถูกต้อง ศาลชั้นต้นวินิจฉัยคดีชอบแล้ว แต่ที่กำหนดโทษมาศาลฎีกาเห็นว่าสูงเกินไป เพราะจำนวนเงินไม่มากนัก และไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน สมควรรอการลงโทษให้จำเลย"

พิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ที่แก้ไขแล้ว พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 มาตรา 4, 8, 8 ทวิ ที่แก้ไขแล้วประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 27 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ให้ลงโทษจำคุก 1 ปีของกลางริบ จำยารังวัลแก่เจ้าพนักงานผู้จับกุมร้อยละ 20 ของเงินของกลาง ให้รอการลงโทษจำเลยไว้มีกำหนด 2 ปี.

(ไมตรี กลั่นนุรักษ์-อุไร คังคะเกตุ-บุญสิน ตุลาภัน)

แหล่งที่มา

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น

หมายเหตุ

การลงมือกระทำความผิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการพยายามกระทำความผิด ความเห็นในทางทฤษฎีได้กำหนดหลักเกณฑ์ โดยอธิบายไว้ดังนี้ ถ้าเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียว การลงมือกระทำความผิดจะพิจารณาถึงการกระทำที่เป็นธรรมชาติของการกระทำนั้น เช่นการยิงจะต้องประกอบไปด้วยการขึ้นนกและการจ้องจะยิง ถือเป็นกระกระทำในส่วนหนึ่งของการยิงปืน การเงือดดาบเพื่อจะฟัน ถือเป็นส่วนหนึ่งของการฟัน ถ้ามีการกระทำเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นการลงมือกระทำความผิดแล้ว การกระทำความผิดหลายกรรมหรือการกระทำความผิดที่ประกอบด้วยหลายกรรม ถ้าผู้กระทำได้กระทำการใดกรรมหนึ่งลงไปหรือกระทำการใดอันเป็นการกระทำในทางธรรมชาติของการกระทำในกรรมใดกรรมหนึ่งนั้นถือว่าได้ลงมือกระทำความผิดแล้ว เช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์ประกอบด้วยลักทรัพย์และการใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย ถ้ามีการใช้กำลังประทุษร้ายแม้จะยังไม่ทันได้ลักทรัพย์ ก็ถือว่าได้ลงมือกระทำความผิดชิงทรัพย์แล้ว เป็นต้น ความเห็นในทางทฤษฎีนี้ต่างกับแนวบรรทัดฐานที่ศาลฎีกาได้วางไว้คำพิพากษาฎีกาที่ 1203/2491 วินิจฉัยว่า ผู้กระทำได้กระทำการใกล้ชิดกับผลสำเร็จอันพึงเห็นได้ประจักษ์แล้ว ถือได้ว่าจำเลยได้ลงมือกระทำความผิดนั้น โดยศาลฎีกาได้วางหลักว่าการลงมือกระทำความผิด ถือว่าการที่ได้กระทำลงไปแล้วใกล้ชิดกับการกระทำความผิดสำเร็จ โดยการกระทำแค่นั้นเพียงไรจะถือว่าใกล้ชิดหรือไกลจากความผิดสำเร็จนั้นจะพิจารณาข้อเท็จจริงแต่ละเรื่องไปอาทิเช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 2650/2534 เจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยได้พร้อมรถยนต์ของกลางซึ่งจอดอยู่ที่ริมฝั่งแม่น้ำเชื่อมติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แต่ได้ความว่า น้ำในแม่น้ำมีระดับสูงรถยนต์ไม่สามารถขับแล่นข้ามไปได้ ทั้งไม่ปรากฏว่าบริเวณที่เกิดเหตุมียานพาหนะที่สามารถจะนำรถยนต์ของกลางข้ามแม่น้ำได้ การกระทำของจำเลยจึงอยู่ในขั้นเตรียมการ และยังไม่เข้าขั้นพยายามนำรถยนต์ออกนอกราชอาณาจักร จะเห็นว่าผู้กระทำมีเจตนาจะกระทำความผิดแล้ว และได้กระทำการบางอย่างเพื่อมุ่งถึงผลสำเร็จแต่ยังห่างไกลอยู่ หรือเป็นแต่เพียงการเตรียมการเท่านั้น ก็ยังไม่เป็นการลงมือกระทำความผิด เปรียบเทียบกับคำพิพากษาฎีกาที่ 3159/2532 จำเลยชนแร้ตีบุกซึ่งแต่งและแห้งแล้วบรรจุไว้ในกระสอบที่มีน้ำหนักเท่ากับจำนวนถึง 853 กระสอบ จากบนบกลงเรือหางยาวนำไปเก็บไว้บนแพซึ่งจอดอยู่กลางทะเลลึกห่างจากฝั่งถึง 2 กิโลเมตร เพื่อรอเรือใหญ่มาขนต่อไปอีกทอดหนึ่ง โดยแพก็มีเครื่องยนต์ถึง 2 เครื่อง ซึ่งสามารถนำแร้ตีบุกต่อไปยังเรือใหญ่เพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักรได้โดยง่าย แสดงว่าจำเลยมีเจตนาลักลอบส่งแร้ตีบุกออกนอกราชอาณาจักรและถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เลขขั้นเตรียมการแล้ว การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานพยายามลักลอบนำแร้ตีบุกออกนอกราชอาณาจักร สำหรับการนำของออกนอกราชอาณาจักรทางเครื่องบิน แม้จะยังไม่ทันได้ขึ้นเครื่องบิน ขณะกำลังเข้าแถวรอรับบัตรเลขที่นั่งในเครื่องบิน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1154/2533) หรือหลังจากผ่านการตรวจค้นหาวัตถุระเบิด และอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำท่าอากาศยาน อันเป็นการตรวจขั้นต้นสุดท้ายก่อนที่จะขึ้นเครื่องบิน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1691/2526, 1887/2535 คำพิพากษาฎีกาฉบับนี้) ถือว่า เป็นการกระทำใกล้ชิดกับการกระทำความผิดสำเร็จที่จะเกิดขึ้นพ้นขั้นเตรียมการเข้าสู่การลงมือกระทำความผิดแล้วแนวที่ศาลฎีกาวางไว้ จึงถือว่าถ้าอยู่ในพิธีการทางศุลกากรและตรวจคนเข้าเมือง แม้จะไม่ได้ขึ้นเครื่องบินอันเป็นยานพาหนะก็ถือว่าลงมือกระทำความผิดนำของออกนอกราชอาณาจักรแล้ว (คำพิพากษาฎีกาที่ 1006/2523) นอกจากนี้การนำของเข้าไปในบริเวณท่าอากาศยานอันเป็นด่านนำสินค้าออกนอกราชอาณาจักร โดยไม่ผ่านศุลกากรตามกฎหมายเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักรโดยเครื่องบิน ก็ถือเป็นการลงมือกระทำความผิดพยายามนำของออกนอกราชอาณาจักรแล้ว (คำพิพากษาฎีกาที่ 2860/2522) เป็นต้น. พฤตินัยทัศนัยพิทักษ์กุล.